

NAAR DE BRON VAN DON BOSCO'S CHARISMA

Don Bosco gebruikte de Bijbeluitgave van Martini

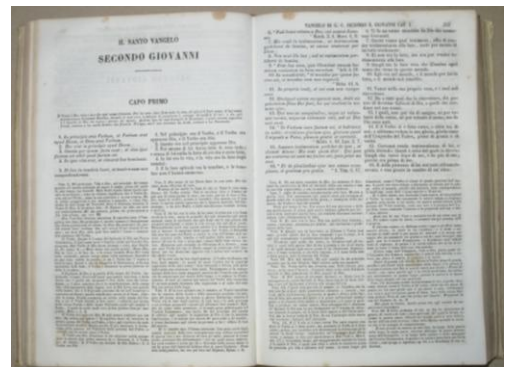
De tijd waarin Don Bosco (1815-1888) leefde, was helemaal niet gunstig voor een veelvuldig en sterk gebruik van de Bijbel. Dit was een gevolg van het concilie van Trente (1545-1563): toen bond de katholieke Kerk de strijd aan met het opkomende protestantisme dat er van uitging dat het geloof uitsluitend op de Schrift (sola Scriptura) gebaseerd was. De katholieke Kerk was uiteraard overtuigd van de waarde van de Schrift, maar koppelde de goddelijke openbaring aan de manier waarop de Bijbel doorheen de eeuwen geïnterpreteerd en verklaard werd. Waar de protestanten zich rechtstreeks op de Bijbel baseerden, hechtte de katholieke Kerk daarnaast dus ook veel belang aan de Traditie. Je zou het ook zo kunnen zeggen: terwijl volgens de protestantse stelling iedereen de persoonlijke vrijheid had om de Bijbel op een eigen manier te interpreteren, werden de katholieken verondersteld zich te houden aan de officiële interpretatie van de Kerk.

Het lezen van de Bijbel werd door de Kerk nooit verboden, maar door het gebruik van het Latijn werd voor de gewone katholieken een stevige drempel ingebouwd. Een groot deel van de bevolking kon amper lezen of schrijven en wie de Bijbel wilde lezen, behoorde tot een kleine minderheid die Latijn gestudeerd had. Dat waren vooral de priesters. Langs de liturgie, de verkondiging, de gewijde geschiedenis en de catechese brachten zij de Bijbel bij de gewone mensen, maar dan volgens de zienswijze van de Kerk. Zo kon men garanderen dat iedereen de Bijbel op eenzelfde manier begreep en dat er geen wildgroei aan eigen interpretaties ontstond.

Pas in 1757 liet paus Benedictus XIV opnieuw vertalingen van de Bijbel toe, op voorwaarde dat ze door Rome goedgekeurd werden. Die goedkeuring kreeg je alleen als je kon aantonen dat de vertaling in de lijn lag van de manier waarop de Kerkvaders en de katholieke auteurs doorheen de eeuwen over de Bijbel geschreven hadden. Dat betekende: veel voetnoten op iedere bladzijde om aan te tonen dat de vertaling wel degelijk de Traditie respecteerde.

Voor het Italiaanse taalgebied maakte abt Antonio Martini tussen 1769 en 1781 een monumentale vertaling van de Bijbel. In twee kolommen plaatste hij de Latijnse tekst en zijn Italiaanse vertaling naast elkaar. Onderaan de bladzijden bracht hij overvloedige aantekeningen samen.

Don Bosco had grote waardering voor deze 'geleerde vertaler van de Bijbel'. Zelf beschikte hij over een uitgave in 4 boekdelen. De Bijbel van Martini kende een blijvend succes. Don Bosco stimuleerde de verspreiding van deze Bijbelvertaling. In het Italiaanse taalgebied is deze vertaling toonaangevend gebleven, zelfs tot op de vooravond van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965).

Wilfried Wambeke